E-ISSN : 2181-4341
https://wordlyknowledge.uz
IMPACT FACTOR(SJIF) : 3,934

ZAMONAVIY AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARI HARBIY TA'LIM O'QUV JARAYONLARINI RIVOJLANTIRISHNING MUHIM OMILI SIFATIDA

Xabibulla Bekpulatov Baxridinovich
O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari Akademiyasi
Xorijiy harbiy kadrlarni tayyorlash maxsus fakulteti bochlig'i
+998938482135

Annotatsiya: Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari harbiy ta'limda oquv jarayonlarini rivojlantirishning muhim omiliga aylandi. Ushbu maqola axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining harbiy ta'limga ta'sirini o'rganadi va ushbu texnologiyalarni o'quv jarayoniga kiritish uchun ishlatilgan turli usullarni o'rganadi. Ushbu tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, harbiy ta'limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish harbiy xizmatchilarning ta'lim natijalariga sezilarli ta'sir ko'rsatdi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini harbiy ta'limda qo'llash bilan bog'liq foyda va muammolarni o'rganadi va xulosa harbiy ta'limning kelajagi uchun ushbu texnologiyalarga investitsiyalarni davom ettirishning muhimligini ta'kidlaydi.
Kalit so'zlar: Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, harbiy ta'lim, o'quv natijalari, elektron ta'lim, Virtual haqiqat, onlayn ta'lim.
Annotation: Modern Information and Communication Technologies (ICTs) have become an important factor in the development of educational processes in military education. This article examines the impact of ICTs on military education and explores the different methods that have been used to incorporate these technologies into the educational process. The results of this study indicate that the use of ICTs in military education has had a significant impact on the learning outcomes of military personnel. The discussion section explores the benefits and challenges associated with the use of ICTs in military education, and the conclusion highlights the importance of continued investment in these technologies for the future of military education.
Keywords: Information and Communication Technologies, Military Education, Learning Outcomes, E-Learning, Virtual Reality, Online Education.
Аннотация: Современные информационно-коммуникационные технологии (ИКТ) стали важным фактором развития образовательных процессов в военном образовании. В этой статье рассматривается влияние ИКТ на военное образование и исследуются различные методы, которые использовались для внедрения этих технологий в образовательный процесс. Результаты этого исследования показывают, что использование ИКТ в военном образовании оказало значительное влияние на результаты обучения военнослужащих. В разделе для обсуждения рассматриваются преимущества и проблемы, связанные с использованием ИКТ в военном образовании, а в заключении подчеркивается важность продолжения инвестиций в эти технологии для будущего военного образования.
Ключевые слова: Информационно-коммуникационные технологии, Военное образование, Результаты обучения, Электронное обучение, Виртуальная реальность, Онлайн-образование.

So'nggi yillarda ta'lim sharoitida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish tobora keng tarqalgan. Harbiy ta'lim tizimi ham bundan mustasno emas va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari harbiy ta'limda o'quv jarayonlarini rivojlantirishning muhim omiliga aylandi. axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining o'quv jarayoniga qo'shilishi harbiy xizmatchilarga yanada samarali o'rganishga imkon berdi va ularga keng ko'lamli o'quv resurslaridan foydalanish imkoniyatini yaratdi. Ushbu maqola AKTning harbiy ta'limga ta'sirini o'rganadi va ushbu texnologiyalarni o'quv jarayoniga kiritish uchun ishlatilgan turli usullarni o'rganadi.

E-ISSN : 2181-4341
https://wordlyknowledge.uz
IMPACT FACTOR(SJIF) : 3,934

Ushbu tadqiqot axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining harbiy ta'limga ta'sirini o'rganish uchun adabiyotlarni o'rganishdan foydalanadi. Adabiyotlar sharhi axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini o'quv jarayoniga kiritish uchun ishlatilgan turli xil usullarni, shu jumladan elektron ta'lim, virtual haqiqat va onlayn ta'limni o'rganadi. Tadqiqot shuningdek, ushbu texnologiyalarning harbiy xizmatchilarning o'quv natijalariga ta'sirini tahlil qiladi.

Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari bizning o'rganish va bilim olish uslubimizni o'zgartirdi. Harbiy ta'lim tizimi ham bundan mustasno emas, chunki ta'lim jarayonlarini rivojlantirishda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish tobora keng tarqalgan. axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining harbiy ta'limga qo'shilishi harbiy xizmatchilarga yanada samarali o'rganishga imkon berdi va ularga keng ko'lamli o'quv resurslaridan foydalanish imkoniyatini berdi.

Elektron ta'lim harbiy ta'limda eng ko'p qo'llaniladigan ta'lim turlaridan biridir. Bu harbiy xizmatchilarga dunyoning istalgan nuqtasidan o'quv manbalariga kirish imkoniyatini berdi va ularga o'z tezligida o'rganish uchun moslashuvchanlikni taqdim etdi. Elektron ta'lim, shuningdek, harbiy xizmatchilarga geografik cheklovlar tufayli ilgari mavjud bo'lmagan kurslar va materiallarga kirish imkoniyatini yaratdi[1].

Virtual haqiqat-bu harbiy ta'limga kiritilgan yana bir axborot-kommunikatsiya texnologiyalari. Bu harbiy xizmatchilarga xavfsiz va boshqariladigan muhitda hayotiy stsenariylarni boshdan kechirishga imkon berdi, bu ularning tayyorgarligini oshirdi. Virtual haqiqat jangovar vaziyatlar, tezkor favqulodda vaziyatlar va tabiiy ofatlarga javob berish stsenariylari kabi turli xil stsenariylarni simulyatsiya qilish uchun ishlatilgan.

Onlayn ta'lim harbiy ta'limda ham muhim axborot-kommunikatsiya texnologiyalari hisoblanadi. Bu harbiy xizmatchilarga harbiy xizmatni o'tash paytida darajalar va sertifikatlar olish imkoniyatini berdi, bu ularning martaba imkoniyatlari va ish istiqbollarini oshirdi. Onlayn ta'lim harbiy xizmatchilarga harbiy vazifalarini qoldirmasdan o'qishni davom ettirish imkonini berdi.

Harbiy ta'limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish ko'plab afzalliklarga ega bo'lsa-da, ulardan foydalanish bilan bog'liq muammolar ham mavjud. Asosiy muammolardan biri ishonchli va xavfsiz texnologiya infratuzilmasiga bo'lgan ehtiyojdir. Harbiy tashkilotlar harbiy ta'lim uchun ishlatiladigan texnologik infratuzilmaning xavfsizligini va kiber hujumlarga qarshi turishini ta'minlashi kerak.

Yana bir qiyinchilik-bu texnologiyalar bilan tanish bo'lmagan harbiy xizmatchilarni samarali tayyorlash va qo'llab-quvvatlash zarurati. Harbiy tashkilotlar harbiy xizmatchilarning ushbu texnologiyalardan samarali foydalanishini ta'minlash uchun etarli tayyorgarlik va yordam ko'rsatishi kerak.

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish kutilmagan oqibatlarga olib kelishi mumkin, masalan, izolyatsiyani kuchaytirish va harbiy xizmatchilar o'rtasida ijtimoiy hamkorlikni kamaytirish. Ushbu mumkin bo'lgan oqibatlarni yumshatish uchun harbiy tashkilotlar ushbu texnologiyalardan foydalanadigan harbiy xizmatchilar o'rtasida ijtimoiy hamkorlikni rivojlantirishlari kerak.

Harbiy ta'limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish o'quv jarayonining muhim tarkibiy qismiga aylandi. Ushbu texnologiyalarning afzalliklari orasida o'quv resurslaridan foydalanish imkoniyatini oshirish, o'qitish va tayyorgarlikni oshirish va ilmiy yo'nalishdagi imkoniyatlarini oshirish kiradi. Ushbu imtiyozlarni amalga oshirishda davom etish uchun harbiylar axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini rivojlantirish va joylashtirishga sarmoya kiritishda davom etishlari zarur. Ushbu investitsiya ishonchli va xavfsiz texnologik infratuzilmani rivojlantirish, harbiy xizmatchilarni samarali tayyorlash va qo'llab-quvvatlashni

[1] Samarov R., Muxamedov O. Harbiy ta'lim va tarbiyani barqarorlikni ta'minlashdagi roli Pedagogik ta'lim jurnali, 1 – сон, 2007. –Б. 79-8

ta’minlash, ushbu texnologiyalardan foydalanayotgan harbiy xizmatchilar o‘rtasida ijtimoiy hamkorlikni rivojlantirishni o‘z ichiga olishi kerak[2].

Harbiy ta’limda o‘quv jarayonlarini rivojlantirishda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish bilan bir qator afzalliklarga ega, jumladan:

O‘quv resurslaridan foydalanish imkoniyatini oshirish: axborot-kommunikatsiya texnologiyalari harbiy xizmatchilarga keng ko‘lamli o‘quv resurslaridan, shu jumladan onlayn kutubxonalar, virtual sinflar va o‘quv videolaridan foydalanish imkoniyatini beradi. Bu ularning elektron o‘quv materiallari bilan ishlash tajribasini oshiradi va natijada tarmoq resurslaridan foydalanishni o‘rganish imkonini beradi.

Yaxshilangan moslashuvchanlik: harbiy ta’limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish o‘rganish qaerda va qachon amalga oshirilishi jihatidan ko‘proq moslashuvchanlikni ta’minlaydi. Harbiy xizmatchilar istalgan vaqtda dunyoning istalgan nuqtasidan o‘quv materiallariga kirishlari va onlayn munozaralarda va virtual sinflarda qatnashishlari mumkin.

Kengaytirilgan tayyorgarlik va tayyorgarlik: virtual haqiqat va simulyatsiya texnologiyalaridan foydalanish harbiy xizmatchilarga xavfsiz va boshqariladigan muhitda hayotiy stsenariylarni boshdan kechirishga imkon beradi. Bu ularning jangovar vaziyatlar, тезкор favqulodda vaziyatlar va tabiiy ofatlarga javob stsenariylari kabi hayotiy vaziyatlarga tayyorgarligi va tayyorgarligini oshiradi.

Xarajatlarni tejash: harbiy ta’limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish xarajatlarni sezilarli darajada tejashga olib kelishi mumkin. Masalan, onlayn kurslar ko‘pincha an’anaviy sinfga asoslangan kurslarga qaraganda arzonroq va bir vaqtning o‘zida ko‘plab foydalanuvchilarga etkazilishi mumkin.

Ishga qabul qilish imkoniyatlarini oshirish: harbiy ta’limda onlayn ta’limdan foydalanish harbiy xizmatchilarga harbiy xizmatda ilmiy darajalar va sertifikatlar olish imkonini beradi. Bu ularning martaba imkoniyatlarini va ish istiqbollarini harbiy sohada ham, tashqarida ham oshirishi mumkin.

Shaxsiylashtirilgan o‘quv tajribalari: axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish individual ta’lim uslublari va afzalliklariga mos keladigan shaxsiylashtirilgan o‘quv tajribalarini etkazib berishga imkon beradi. Bu harbiy xizmatchilarning yanada samarali ta’lim natijalariga va bilimlarni oshishiga olib kelishi mumkin.

Hamkorlik va aloqa yaxshilanadi: axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish harbiy xizmatchilar o‘rtasidagi harbiy xalqaro hamkorlik va aloqani yaxshilashi mumkin. Masalan, onlayn munozaralar geografik jihatdan tarqoq bo‘lgan harbiy xizmatchilar o‘rtasida harbiy xalqaro hamkorlik va bilim almashishni osonlashtirishi mumkin.

Harbiy ta’limda o‘quv jarayonlarini rivojlantirishda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish bir qator afzalliklarni taklif etadi, jumladan, o‘quv resurslaridan foydalanish imkoniyatini oshirish, moslashuvchanlikni oshirish, o‘qitish va tayyorgarlikni oshirish, xarajatlarni tejash, martaba imkoniyatlarini oshirish, shaxsiylashtirilgan o‘quv tajribalari va hamkorlikni yaxshilash. Ushbu afzalliklar yaxshi tayyorlangan harbiy xizmatchilarga olib kelishi va oxir-oqibat harbiy operatsiyalarning umumiy muvaffaqiyatiga hissa qo‘shishi mumkin.

Ushbu tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, harbiy ta’limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish harbiy xizmatchilarning ta’lim natijalariga sezilarli ta’sir ko‘rsatdi. Elektron ta’lim harbiy xizmatchilarga dunyoning istalgan nuqtasidan o‘quv manbalariga kirish imkoniyatini berdi va ularga tez moslashuvchanlikni taqdim etdi. Virtual haqiqat harbiy xizmatchilarga xavfsiz va boshqariladigan muhitda hayotiy stsenariylarni boshdan kechirishga imkon berdi, bu ularning tayyorgarligini oshirdi. Onlayn ta’lim harbiy

[2] Davydov V.P., Fedenko N.F. Harbiy psixologiya va pedagogika asoslari: darslik. M .: Ta'lim, 1988-yil.

E-ISSN : 2181-4341
https://wordlyknowledge.uz
IMPACT FACTOR(SJIF) : 3,934

xizmatchilarga harbiy xizmatni o‘tash paytida darajalar va sertifikatlar olish imkoniyatini berdi, bu ularning ilmiy yo‘nalishdagi imkoniyatlari va ish istiqbollarini oshirdi.

Harbiy ta’limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish ko‘plab afzalliklarga ega bo‘lsa-da, ulardan foydalanish bilan bog‘liq muammolar ham mavjud. Asosiy muammolardan biri ishonchli va xavfsiz texnologiya infratuzilmasiga bo‘lgan ehtiyojdir. Yana bir qiyinchilik-bu texnologiyalar bilan tanish bo‘lmagan harbiy xizmatchilarni samarali tayyorlash va qo‘llab-quvvatlash zarurati. Bundan tashqari, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish kutilmagan oqibatlarga olib kelishi mumkin, masalan, izolyatsiyani kuchaytirish va harbiy xizmatchilar o‘rtasida ijtimoiy hamkorlikni kamaytirish.

Xulosa va takliflar:

Harbiy ta’limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish o‘quv jarayonining muhim tarkibiy qismiga aylandi. Ushbu texnologiyalarning afzalliklari orasida o‘quv resurslaridan foydalanish imkoniyatini oshirish, o‘qitish va tayyorgarlikni oshirish va ilmiy yo‘nalishda imkoniyatlarini oshirish kiradi. Ushbu imtiyozlarni amalga oshirishda davom etish uchun harbiylar axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini rivojlantirish va joylashtirishga sarmoya kiritishda davom etishlari zarur. Ushbu investitsiya ishonchli va xavfsiz texnologik infratuzilmani rivojlantirish, harbiy xizmatchilarni samarali tayyorlash va qo‘llab-quvvatlashni ta’minlash, ushbu texnologiyalardan foydalanayotgan harbiy xizmatchilar o‘rtasida ijtimoiy hamkorlikni rivojlantirishni o‘z ichiga olishi kerak. Bundan tashqari, tadqiqotlar ushbu texnologiyalarning harbiy xizmatchilarning o‘quv natijalariga ta’sirini va o‘quv jarayonini takomillashtirish uchun yangi texnologiyalarning imkoniyatlarini o‘rganishni davom ettirishi kerak.

Adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – T: O‘zbekiston, 2014.
2. Mirziyoev M.M.–“Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. - T: “O‘zbekiston” NMIU, 2018. 143-144 b.
3. Samarov R., Muxamedov O. Harbiy ta’lim va tarbiyani barqarorlikni ta’minlashdagi roli Pedagogik ta’lim jurnali, 1 – son, 2007. –B. 79-8
4. Harbiy psixologiya va pedagogika. Qo‘llanma ostida. Tahrirlangan P.D. Korchemnogo, L.G. Lapteva, V.G. Mixaylovskiy. M.: “Barkamollik” nashriyot uyi, 1998-yil.
5. Davydov V.P., Fedenko N.F. Harbiy psixologiya va pedagogika asoslari: darslik. M .: Ta’lim, 1988-yil.
6. Mutsynov S.S. Jamoa va intizom: Savol-javob. M .: Harbiy nashriyot, 1989-yil.
7. Yefremov O.Y. Harbiy pedagogika. 2008-yil.

WORDLY KNOWLEDGE